

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 231/2014

z dnia 11 marca 2014 r.

ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W swym komunikacie z dnia 29 czerwca 2011 r. zatytułowanym „Budżet z perspektywy »Europy 2020«” Komisja określiła ramy unijnych instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych, w tym Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej („IPA II”).
- (2) Zważywszy na fakt, że rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006 ⁽⁴⁾ straciło moc z dniem 31 grudnia 2013 r., oraz w celu poprawienia skuteczności działań zewnętrznych Unii, należy utrzymać ramy planowania i udzielania pomocy zewnętrznej w okresie 2014–2020. Polityka rozszerzenia Unii powinna być nadal wspierana przez szczególny instrument na rzecz finansowania działań zewnętrznych. W związku z tym należy ustanowić instrument IPA II.
- (3) Art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) stanowi, że każde państwo europejskie, które za wartość uważa poszanowanie godności osoby ludzkiej, wolność, demokrację, równość, praworządność, jak również poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, może złożyć wniosek o członkostwo w Unii. Państwo europejskie, które złożyło wniosek o przystąpienie do Unii, może zostać jej członkiem dopiero po

potwierdzeniu, że spełnia ono kryteria członkostwa ustalone podczas szczytu Rady Europejskiej w Kopenhadze w czerwcu 1993 r. („kryteria kopenhaskie”), z zastrzeżeniem że takie przystąpienie nie będzie wiązać się z przekroczeniem zdolności Unii do przyjęcia nowego członka. Kryteria te odnoszą się do stabilności instytucji gwarantujących demokrację, praworządność, poszanowanie praw człowieka, szacunek dla mniejszości oraz ich ochronę, istnienie funkcjonującej gospodarki rynkowej oraz możliwości radzenia sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi wewnątrz Unii, a także zdolność do przyjęcia nie tylko praw, ale i obowiązków wynikających z Traktatów, w tym do realizacji celów unii politycznej, gospodarczej i walutowej.

- (4) Strategia rozszerzenia opierająca się na konsolidacji, warunkowości i komunikacji, w połączeniu ze zdolnością Unii do przyjmowania nowych członków, nadal stanowi podstawę odnowionego konsensusu w sprawie rozszerzenia. Proces akcesyjny opiera się na obiektywnych kryteriach oraz stosowaniu zasady równego traktowania wszystkich wnioskodawców, przy czym każdy z nich jest oceniany na podstawie własnych osiągnięć. Postęp poszczególnych wnioskodawców w procesie akcesyjnym zależy od tego, czy szanują oni wartości Unii i od ich zdolności do podjęcia reform niezbędnych w celu dostosowania swojego systemu politycznego, instytucjonalnego, prawnego, administracyjnego i gospodarczego do zasad, norm, polityk i praktyk Unii.
- (5) Proces rozszerzenia umacnia pokój, demokrację i stabilność w Europie; dzięki niemu Unia zyskuje lepszą pozycję, by mierzyć się z globalnymi wyzwaniem. Potencjał przekształceniowy procesu rozszerzenia stymuluje dalekosiężne reformy polityczne i gospodarcze w krajach objętych rozszerzeniem; korzysta z tego także Unia jako całość.
- (6) Rada Europejska przyznała status kraju kandydującego Islandii, Czarnogórze, byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii, Turcji i Serbii. Potwierdziła europejską perspektywę Bałkanów Zachodnich. Bez uszczerbku dla stanowisk w sprawie statusu lub dla wszelkich przyszłych decyzji, które podejmie Rada Europejska lub Rada, kraje korzystające z takiej europejskiej perspektywy, którym nie przyznano statusu kraju kandydującego, mogą być uznawane za potencjalne kraje kandydujące wyłącznie do celów niniejszego rozporządzenia. Pomoc finansowa na podstawie niniejszego rozporządzenia powinna być udzielana wszystkim beneficjentom wymienionym w załączniku I.
- (7) Pomocy na podstawie niniejszego rozporządzenia należy udzielać zgodnie z ramami polityki rozszerzenia określonymi przez Radę Europejską i Radę oraz z należyтым uwzględnieniem komunikatu w sprawie strategii rozszerzenia i sprawozdań z postępów, które to dokumenty

⁽¹⁾ Dz.U. C 11 z 15.1.2013, s. 77.

⁽²⁾ Dz.U. C 391 z 18.12.2012, s. 110.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 11 grudnia 2013 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 11 marca 2014 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 82).

- wchodzą w skład corocznego pakietu dotyczącego rozszerzenia przygotowywanego przez Komisję, jak również odnośnych rezolucji Parlamentu Europejskiego. Pomoc powinna również być udzielana zgodnie z umowami zawieranymi przez Unię z beneficjentami wymienionymi w załączniku I oraz zgodnie z partnerstwami europejskimi i partnerstwami dla członkostwa. Pomoc powinna skupiać się przede wszystkim na wybranej liczbie obszarów polityki, pomagając beneficjentom wymienionym w załączniku I we wzmacnianiu demokratycznych instytucji oraz praworządności, przeprowadzeniu reformy sądownictwa i administracji publicznej, zapewnieniu poszanowania praw podstawowych oraz propagowaniu równości płci, tolerancji, włączenia społecznego i niedyskryminacji. Pomoc powinna nadal wspierać wysiłki beneficjentów wymienionych w załączniku I na rzecz zacieśniania regionalnej, makroregionalnej i transgranicznej współpracy, jak również przyspieszenia rozwoju terytorialnego, w tym poprzez realizowanie unijnych strategii makroregionalnych. Powinna również wspomagać ich rozwój gospodarczy i społeczny, ugruntowując agendę na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw, aby osiągnąć cele strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu („strategia »Europa 2020«”) oraz służyć stopniowemu spełnianiu kryteriów kopenhaskich. Należy wzmocnić spójność pomiędzy pomocą finansową a ogólnym postępowaniem we wdrażaniu strategii przedakcesyjnej.
- (8) W celu uwzględnienia zmian w ramach polityki rozszerzenia lub istotnych zmian sytuacji beneficjentów wymienionych w załączniku I, należy przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczących dostosowywania i aktualizowania priorytetów tematycznych pomocy wymienionych w załączniku II. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (9) Wzmacnianie praworządności, w tym walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną, oraz dobrych rządów, w tym reformy administracji publicznej, w dalszym ciągu są kluczowymi wyzwaniem dla większości beneficjentów wymienionych w załączniku I i mają dla nich zasadnicze znaczenie w kontekście zbliżania się do Unii i późniejszego pełnego przyjęcia obowiązków związanych z członkostwem w Unii. Z uwagi na bardziej długotrwały charakter reform przeprowadzanych w tych obszarach i na konieczność poprawienia wyników, pomoc finansowa na mocy niniejszego rozporządzenia powinna jak najszybciej zaspokoić potrzeby beneficjentów wymienionych w załączniku I.
- (10) Beneficjenci wymienieni w załączniku I muszą być lepiej przygotowani na globalne wyzwania, takie jak zrównoważony rozwój i zmiana klimatu, oraz wspierać wysiłki Unii ukierunkowane na rozwiązanie tych kwestii. Pomoc Unii na podstawie niniejszego rozporządzenia powinna również przyczynić się do osiągnięcia celu polegającego na podniesieniu do co najmniej 20 % części budżetu Unii przeznaczonej na działania w dziedzinie klimatu.
- (11) Unia powinna również udzielać — w oparciu o doświadczenia jej państw członkowskich — wsparcia w okresie transformacji w związku z przystąpieniem, z którego mogą korzystać wszyscy beneficjenci wymienieni w załączniku I. Współpraca ta powinna w szczególności obejmować wymianę doświadczeń zgromadzonych przez państwa członkowskie w procesie reform.
- (12) Komisja oraz państwa członkowskie powinny zapewnić zgodność, spójność oraz komplementarność swojej pomocy, w szczególności poprzez regularne konsultacje oraz częste wymiany informacji na poszczególnych etapach cyklu pomocy. Należy również podjąć kroki niezbędne do zapewnienia lepszej koordynacji i komplementarności z innymi darczyńcami, w tym poprzez regularne konsultacje. Społeczeństwo obywatelskie powinno odgrywać większą rolę zarówno w programach realizowanych za pośrednictwem organów rządowych, jak i w przypadku otrzymywania pomocy Unii jako bezpośredni beneficjent.
- (13) Priorytety działań służących osiągnięciu celów w stosownych obszarach polityki, które uzyskają wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia, należy określić w indykatorywnych dokumentach strategicznych opracowywanych przez Komisję na czas obowiązywania unijnych wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 w partnerstwie z beneficjentami wymienionymi w załączniku I, na podstawie ich szczególnych potrzeb oraz harmonogramu rozszerzenia, zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi celami określonymi w niniejszym rozporządzeniu i z należytym uwzględnieniem stosownych strategii krajowych. Dokumenty strategiczne powinny również określać obszary polityki, które mają uzyskiwać pomoc, oraz — bez uszczerbku dla prerogatyw Parlamentu Europejskiego i Rady — powinny określać indykatorywne przydziały unijnych środków na poszczególne obszary polityki w ujęciu rocznym, w tym prognozy dotyczące wydatków związanych z klimatem. Należy zachować wystarczającą elastyczność, aby móc sprostać pojawiającym się potrzebom oraz zapewnić bodźce do poprawy wyników. Dokumenty strategiczne powinny gwarantować spójność i zbieżność z wysiłkami beneficjentów wymienionych w załączniku I, odzwierciedlonymi w ich budżetach krajowych, i uwzględniać wsparcie udzielane przez innych darczyńców. W celu uwzględnienia zmian o charakterze wewnętrznym i zewnętrznym dokumenty strategiczne należy poddawać przeglądowi i wprowadzać w nich w stosownych przypadkach zmiany.
- (14) Pomoc beneficjentom wymienionym w załączniku I w ich dążeniach do wdrożenia reform w związku z członkostwem w Unii leży w interesie Unii. Zarządzanie pomocą powinno być silnie zorientowane na wyniki i obejmować zachęty dla państw, które dowiodą zaangażowania na rzecz reform poprzez skuteczne wdrażanie pomocy przedakcesyjnej i postępy w spełnianiu kryteriów członkostwa.

- (15) W toku świadczenia pomocy należy nadal korzystać ze struktur i instrumentów, które okazały się przydatne w procesie przedakcesyjnym. Przejście od bezpośredniego zarządzania środkami przedakcesyjnymi przez Komisję do zarządzania pośredniego przez beneficjentów wymienionych w załączniku I powinno następować stopniowo i uwzględniać możliwości tych beneficjentów. Zgodnie z zasadą demokracji uczestniczącej Komisja powinna zachęcać każdego z beneficjentów wymienionych w załączniku I do nadzoru parlamentarnego nad udzielaną temu beneficjentowi pomocą.
- (16) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te dotyczą dokumentów strategicznych, dokumentów programowych i przepisów szczególnych ustanawiających takie jednolite warunki wykonywania i powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁾. Ze względu na charakter tych aktów wykonawczych, w szczególności ich charakter dotyczący kształtowania polityki lub ich skutki finansowe, do ich przyjęcia powinna być zasadniczo stosowana procedura sprawdzająca, z wyjątkiem środków o małej skali finansowej. W procesie ustanawiania jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy uwzględnić doświadczenia z zarządzania dotychczasową pomocą przedakcesyjną oraz z jej wdrożenia. Te jednolite warunki należy zmienić, o ile wymaga tego sytuacja.
- (17) Komitet utworzony na mocy niniejszego rozporządzenia powinien również posiadać uprawnienia w zakresie aktów prawnych i zobowiązań na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1085/2006, jak również w zakresie wykonania art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 389/2006⁽²⁾.
- (18) W niniejszym rozporządzeniu określa się pulę środków finansowych na okres jego stosowania, stanowiącą — dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej — główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami⁽³⁾.
- (19) Unia powinna dążyć do jak najskuteczniejszego wykorzystania dostępnych zasobów w celu optymalizacji wpływu prowadzonych przez nią działań zewnętrznych. Powinno się osiągać dzięki spójności i komplementarności unijnych instrumentów na rzecz działań zewnętrznych oraz stworzeniu synergii między IPA II, innymi

unijnymi instrumentami na rzecz finansowania działań zewnętrznych i innymi politykami Unii. Powinno to również pociągać za sobą wzajemne wzmacnianie programów opracowanych w ramach instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych.

- (20) Wspólne zasady i procedury wdrażania unijnych instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych są określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2014⁽⁴⁾.
- (21) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia nie może zostać osiągnięty w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (22) Należy zapewnić sprawne i niezakłócone przejście między Instrumentem Pomocy Przedakcesyjnej („IPA”), ustanowionym na mocy rozporządzenia (WE) nr 1085/2006, i IPA II oraz dostosować okres stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013⁽⁵⁾. Niniejsze rozporządzenie powinno być zatem stosowane od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel ogólny

Instrument Pomocy Przedakcesyjnej na lata 2014–2020 („IPA II”) ma na celu wspieranie beneficjentów wymienionych w załączniku I w przyjmowaniu i przeprowadzaniu reform politycznych, instytucjonalnych, prawnych, administracyjnych, społecznych i gospodarczych, wymaganych od tych beneficjentów, tak aby mogli oni przestrzegać wartości Unii oraz by mogli stopniowo dostosowywać się do zasad, norm, polityk i praktyk Unii, mając na uwadze przyszłe członkostwo w Unii.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 389/2006 z dnia 27 lutego 2006 r. ustanawiające instrument wsparcia finansowego w celu stymulowania rozwoju gospodarczego tureckiej wspólnoty cypryjskiej i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2667/2000 w sprawie Europejskiej Agencji Odbudowy (Dz.U. L 65 z 7.3.2006, s. 5).

⁽³⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające wspólne zasady i procedury wdrażania unijnych instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych (zob. s. 95 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

Poprzez takie wsparcie IPA II przyczynia się do stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu beneficjentów wymienionych w załączniku I.

Artykuł 2

Cele szczegółowe

1. Pomoc na podstawie niniejszego rozporządzenia służy realizacji następujących celów szczegółowych, wedle potrzeb każdego z beneficjentów wymienionych w załączniku I oraz zgodnie z ich indywidualnymi harmonogramami rozszerzenia:

- a) wsparcie dla reform politycznych, między innymi poprzez:
- (i) wzmacnianie demokracji i jej instytucji, w tym niezawisłego i sprawnego sądownictwa, oraz praworządności, wraz z jej stosowaniem;
 - (ii) propagowanie i ochronę praw człowieka i podstawowych wolności, lepsze poszanowanie praw osób należących do mniejszości, w tym lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych, propagowanie równości płci, braku dyskryminacji i tolerancji, a także wolne media i poszanowanie różnorodności kulturowej;
 - (iii) współpracę regionalną i stosunki dobrosąsiedzkie;
 - (iv) propagowanie pojednania, budowania pokoju i środki budowy zaufania;
 - (v) walkę z korupcją i przestępczością zorganizowaną;
 - (vi) wzmacnianie administracji publicznej i dobrych rządów na wszystkich szczeblach;
 - (vii) środki budowania zdolności służące poprawie egzekwowania prawa, zarządzania granicami oraz realizacji polityki migracyjnej, łącznie z zarządzaniem przepływami migracyjnymi;
 - (viii) rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego;
 - (ix) poprawę dialogu społecznego oraz wzmacnianie zdolności partnerów społecznych;
- b) wsparcie na rzecz rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego w celu zapewnienia inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, między innymi poprzez:
- (i) osiągnięcie standardów Unii w gospodarce — obejmujące funkcjonującą gospodarkę rynkową — oraz w zarządzaniu fiskalnym i gospodarczym;
 - (ii) reformy gospodarcze konieczne w celu radzenia sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi w Unii, przy jednoczesnym przyczynianiu się do realizacji celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych;

- (iii) popieranie zatrudnienia i mobilności pracowników, propagowanie tworzenia miejsc pracy dobrej jakości oraz rozwijanie kapitału ludzkiego;
 - (iv) propagowanie społecznego i gospodarczego włączenia, zwłaszcza włączenia mniejszości i słabszych grup społecznych, w tym osób niepełnosprawnych, uchodźców i wysiedleńców;
 - (v) wspieranie sprzyjającego włączeniu społecznemu i zintegrowanego systemu szkolnictwa oraz ochronę i restaurowanie dziedzictwa kulturowego;
 - (vi) rozwijanie kapitału rzeczowego, w tym poprawę infrastruktury oraz powiązań z siecią unijną i sieciami regionalnymi;
 - (vii) zwiększenie potencjału w zakresie badań, rozwoju technologicznego i innowacji;
- c) wzmacnianie zdolności beneficjentów wymienionych w załączniku I na każdym szczeblu do wywiązywania się z zobowiązań wynikających z członkostwa w Unii poprzez wspieranie stopniowego dostosowywania się do dorobku prawnego Unii oraz jego przyjęcia, wdrożenia i egzekwowania, w tym przygotowania do zarządzania unijnymi funduszami strukturalnymi, Funduszem Spójności i Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- d) wzmacnianie integracji regionalnej oraz współpracy terytorialnej obejmującej beneficjentów wymienionych w załączniku I, państwa członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, państwa trzecie zgodnie z zakresem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 ⁽¹⁾
2. Postępy w realizacji celów szczegółowych określonych w ust. 1 są monitorowane i oceniane na podstawie uprzednio zdefiniowanych, jasnych, przejrzystych i — w stosownych przypadkach — właściwych dla danego państwa i mierzalnych wskaźników dotyczących między innymi:
- a) postępu w dziedzinach: umocnienia demokracji, praworządności oraz niezawisłego i sprawnego systemu sądowego, poszanowania praw człowieka — w tym praw osób należących do mniejszości i słabszych grup społecznych — podstawowych wolności, równości płci i praw kobiet, walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną, pojednania, stosunków dobrosąsiedzkich i powrotu uchodźców, a w szczególności osiągnięcia dobrych wyników w tych dziedzinach;
 - b) postępu w dziedzinie reform społeczno-gospodarczych i fiskalnych, eliminowania zakłóceń równowagi strukturalnej i makroekonomicznej; trafności i skuteczności strategii rozwoju społecznego i gospodarczego; postępu w kierunku inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz tworzenia sprzyjającego włączeniu społecznemu i zintegrowanego systemu szkolnictwa, wysokiej jakości szkoleń i miejsc zatrudnienia, w tym poprzez inwestycje publiczne wspierane z IPA II; postępu w tworzeniu korzystnego otoczenia biznesu;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa (zob. s. 27 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- c) postępu w dostosowywaniu całości ustawodawstwa do dorobku prawnego Unii, w tym poprzez osiąganie dobrych wyników we wdrażaniu; postępu w reformie instytucjonalnej związanej z Unią, w tym przejścia do zarządzania pośredniego pomocą udzielaną na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- d) postępu w tworzeniu i wzmocnianiu dobrych rządów oraz zdolności administracyjnych, instytucjonalnych i absorpcyjnych na wszystkich szczeblach, w tym odpowiednich zasobów ludzkich, niezbędnych do przyjęcia i egzekwowania przepisów związanych z dorobkiem prawnym Unii;
- e) regionalnych i terytorialnych inicjatyw na rzecz współpracy oraz rozwoju przepływów handlowych.

3. Wskaźniki, o których mowa w ust. 2, posłużą odpowiednio do monitorowania, oceny i przeglądu wyników. Przy ocenie wyników pomocy z IPA II za punkt odniesienia przyjmuje się coroczne sprawozdania Komisji, o których mowa w art. 4. Określa się stosowne wskaźniki skuteczności działania i uwzględnia je w dokumentach strategicznych i programach, o których mowa w art. 6 i 7; wskaźniki ustanawia się w taki sposób, aby umożliwić obiektywną ocenę postępów w danym horyzoncie czasowym i — w stosownych przypadkach — w poszczególnych programach.

Artykuł 3

Obszary polityki

1. Pomoc na podstawie niniejszego rozporządzenia dotyczy głównie następujących obszarów polityki:
 - a) reform w ramach przygotowań do członkostwa w Unii oraz powiązanego z nimi tworzenia instytucji i budowania zdolności;
 - b) rozwoju społeczno-gospodarczego i regionalnego;
 - c) zatrudnienia, polityki społecznej, edukacji, propagowania równości płci i rozwoju zasobów ludzkich;
 - d) rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich;
 - e) współpracy regionalnej i terytorialnej.

2. Pomoc we wszystkich obszarach polityki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wspiera beneficjentów wymienionych w załączniku I w realizacji celów ogólnych i szczegółowych określonych w art. 1 i 2, w szczególności za pomocą reform politycznych, zblizania przepisów, budowania zdolności i inwestycji.

W stosownych przypadkach przedmiotem szczególnej uwagi mają być dobre rządy, praworządność oraz walka z korupcją i przestępczością zorganizowaną.

3. Pomoc w ramach obszarów polityki, o których mowa w ust. 1 lit. b) — e), może obejmować finansowanie rodzajów

działań przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 ⁽¹⁾, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 ⁽²⁾, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 ⁽³⁾, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 ⁽⁴⁾ oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 ⁽⁵⁾.

4. Pomoc w ramach obszaru polityki, o którym mowa w ust. 1 lit. e), może polegać w szczególności na finansowaniu działań obejmujących wiele krajów lub działań horyzontalnych, jak również działań w zakresie współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej.

Artykuł 4

Ramy pomocy

1. Pomoc na podstawie niniejszego rozporządzenia jest udzielana zgodnie z ramami polityki rozszerzenia określonymi przez Radę Europejską i Radę oraz należyte uwzględnia komunikat w sprawie strategii rozszerzenia i sprawozdania z postępów, które to dokumenty wchodziły w skład corocznego pakietu dotyczącego rozszerzenia przygotowywanego przez Komisję, jak również odnośne rezolucje Parlamentu Europejskiego. Komisja zapewnia spójność między pomocą a ramami polityki rozszerzenia.

2. Pomoc jest ukierunkowana i dostosowana do indywidualnej sytuacji beneficjentów wymienionych w załączniku I, z uwzględnieniem dalszych działań niezbędnych do spełnienia kryteriów członkostwa oraz zdolności tych beneficjentów. Zakres i intensywność pomocy są zróżnicowane w zależności od potrzeb, zaangażowania na rzecz reform i postępów w ich realizacji. Pomoc ma na celu przede wszystkim wsparcie beneficjentów wymienionych w załączniku I w opracowaniu i realizacji reform sektorowych. Polityki i strategii sektorowe mają kompleksowy charakter i przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych określonych w art. 2 ust. 1.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczególnych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487).

3. Zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w art. 2 ust. 1 priorytety tematyczne udzielania pomocy stosownie do potrzeb i zdolności beneficjentów wymienionych w załączniku I są przedstawione w załączniku II. Każdy z tych priorytetów tematycznych może się przyczynić do osiągnięcia kilku celów szczegółowych.

4. Zgodnie z celem szczegółowym określonym w art. 2 ust. 1 lit. d) pomoc ma na celu wsparcie współpracy transgranicznej, zarówno między beneficjentami wymienionymi w załączniku I, jak i pomiędzy tymi beneficjentami a państwami członkowskimi lub krajami objętymi Europejskim Instrumentem Sąsiedztwa („ENI”) ustanowionym w rozporządzeniu (UE) nr 232/2014, tak by propagować stosunki dobrosąsiedzkie, sprzyjać integracji Unii i promować rozwój społeczno-gospodarczy. Priorytety tematyczne pomocy na rzecz współpracy terytorialnej są określone w załączniku III.

Artykuł 5

Zgodność, spójność i komplementarność

1. Pomoc finansowa na podstawie niniejszego rozporządzenia jest zgodna z politykami Unii. Jest zgodna z treścią umów zawartych przez Unię z beneficjentami wymienionymi w załączniku I i nie narusza zobowiązań wynikających z umów wielostronnych, których Unia jest stroną.

2. Komisja, w porozumieniu z państwami członkowskimi, przyczynia się do wykonania zobowiązań Unii na rzecz większej przejrzystości i odpowiedzialności w dziedzinie udzielania pomocy, w tym poprzez podawanie do wiadomości publicznej informacji na temat wielkości pomocy i jej alokacji, zapewniając, aby dane były porównywalne na szczeblu międzynarodowym oraz łatwo dostępne, wymieniane i publikowane.

3. Komisja, państwa członkowskie oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) współpracują w celu zapewnienia spójności między pomocą udzielaną na podstawie niniejszego rozporządzenia a inną pomocą udzielaną przez Unię, państwa członkowskie oraz EBI i dokładają starań, by pomoc ta nie powielala się; w tym celu między innymi regularnie organizuje się posiedzenia służące koordynacji pomocy, w których uczestniczą wszystkie strony.

4. Komisja, państwa członkowskie oraz EBI zapewniają koordynację swoich odpowiednich programów pomocy, aby zwiększyć skuteczność i efektywność udzielania pomocy oraz zapobiec powielaniu finansowania zgodnie z ustalonymi zasadami wzmocnienia koordynacji operacyjnej w dziedzinie pomocy zewnętrznej oraz z zasadami harmonizacji polityk i procedur, w szczególności międzynarodowych zasad dotyczących skuteczności pomocy. Koordynacja obejmuje regularne konsultacje oraz częstą wymianę informacji na poszczególnych etapach cyklu pomocy, zwłaszcza na szczeblu terenowym, oraz stanowi istotny krok w procesach programowania na poziomie państw członkowskich i Unii.

5. W celu zwiększenia skuteczności i efektywności udzielania pomocy oraz zapobiegania powielaniu finansowania Komisja,

w porozumieniu z państwami członkowskimi, podejmuje kroki konieczne do zapewnienia lepszej koordynacji i komplementarności z organizacjami oraz podmiotami wielostronnymi i regionalnymi, takimi jak międzynarodowe instytucje finansowe, agencje ONZ, fundusze i programy oraz darczyńcy spoza Unii.

6. W toku przygotowania, wdrażania i monitorowania pomocy na podstawie niniejszego rozporządzenia Komisja co do zasady współpracuje na zasadach partnerskich z beneficjentami wymienionymi w załączniku I. Partnerstwo obejmuje, w stosownych przypadkach, właściwe organy krajowe i lokalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Komisja zachęca stosowne podmioty do koordynowania działań.

Zwiększa się zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w stosownych przypadkach także jako bezpośrednich beneficjentów pomocy.

TYTUŁ II

PLANOWANIE STRATEGICZNE

Artykuł 6

Dokumenty strategiczne

1. Pomoc na podstawie niniejszego rozporządzenia udzielana jest w oparciu o krajowe lub obejmujące wiele krajów indykatywne dokumenty strategiczne („dokumenty strategiczne”), sporządzane przez Komisję, w partnerstwie z beneficjentami wymienionymi w załączniku I, na czas obowiązywania wieloletnich ram finansowych Unii na lata 2014-2020.

2. Dokumenty strategiczne określają priorytety działań służących osiągnięciu celów w stosownych obszarach polityki, o których mowa w art. 3, które uzyskują wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia zgodnie z celami ogólnymi i szczegółowymi, o których mowa, odpowiednio, w art. 1 i 2. Dokumenty strategiczne przyjmuje się zgodnie z ramami pomocy określonymi w art. 4 i z należyтым uwzględnieniem stosownych strategii krajowych.

3. Dokumenty strategiczne obejmują indykatywny przydział środków unijnych z podziałem na obszary polityki, stosownie do sytuacji, w rozbiciu na poszczególne lata, i uwzględniają zaspokajanie pojawiających się potrzeb, bez uszczerbku dla możliwości łączenia pomocy w różnych obszarach polityki. Dokumenty strategiczne zawierają wskaźniki służące do oceny postępów w osiąganiu przewidzianych w nich celów.

4. Komisja dokonuje corocznej oceny realizacji dokumentów strategicznych i ich ciągłej adekwatności w związku z ewolucją ram politycznych, o których mowa w art. 4. Komisja informuje komitet, o którym mowa w art. 13 ust. 1, o wynikach tej oceny i, w stosownych przypadkach, może zaproponować wprowadzenie zmian w dokumentach strategicznych, o których mowa w niniejszym artykule, lub w programach i środkach, o których mowa w art. 7 ust. 1. Dokumenty strategiczne są także poddawane przeglądowi śródkresowemu i w stosownych przypadkach zmieniane.

5. Komisja przyjmuje dokumenty strategiczne, o których mowa w niniejszym artykule, oraz wszelkie zmiany do nich zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 236/2014.

TYTUŁ III

WDRAŻANIE

Artykuł 7

Programowanie

1. Unijna pomoc na podstawie niniejszego rozporządzenia jest wdrażana bezpośrednio, pośrednio lub w ramach zarządzania dzielonego poprzez programy i środki, o których mowa w art. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 236/2014, oraz zgodnie z przepisami szczególnymi ustanawiającymi jednolite warunki wykonania niniejszego rozporządzenia, zwłaszcza w odniesieniu do struktur i procedur zarządzania, które Komisja przyjmuje zgodnie z art. 13 niniejszego rozporządzenia. Co do zasady wdrażanie powinno przebiegać w formie rocznych lub wieloletnich programów krajowych lub obejmujących wiele krajów, jak również programów współpracy transgranicznej, opracowywanych na podstawie dokumentów strategicznych, o których mowa w art. 6, przez beneficjentów wymienionych w załączniku I niniejszego rozporządzenia lub Komisję, stosownie do przypadku.

2. Przy programowaniu lub przeprowadzaniu przeglądu programów, gdy ma to miejsce po opublikowaniu sprawozdania z przeglądu śródkresowego, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 236/2014 („sprawozdanie z przeglądu śródkresowego”), uwzględnia się rezultaty, ustalenia i wnioski z tego sprawozdania.

Artykuł 8

Umowy ramowe i pomocnicze

1. Komisja oraz odnośni beneficjenci wymienieni w załączniku I zawierają umowy ramowe w sprawie wdrożenia pomocy.

2. Jeżeli to konieczne, między Komisją a odnośnymi beneficjentami wymienionymi w załączniku I lub ich organami wykonawczymi mogą być zawierane umowy pomocnicze dotyczące wdrożenia pomocy.

Artykuł 9

Przepisy w sprawie instrumentów wiązanych

1. W należycie uzasadnionych przypadkach i w celu zapewnienia spójności oraz skuteczności unijnego finansowania bądź usprawnienia współpracy regionalnej Komisja może postanowić o rozszerzeniu dostępności programów i środków, o których mowa w art. 7 ust. 1, na kraje, terytoria i regiony, które w innym przypadku nie kwalifikowałyby się do finansowania na podstawie art. 1, w przypadku gdy program lub środek mają charakter globalny, regionalny lub transgraniczny.

2. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) wnosi wkład w programy lub środki ustanowione na mocy niniejszego rozporządzenia na potrzeby współpracy transgranicznej między beneficjentami wymienionymi w załączniku I a państwami członkowskimi. Kwotę wkładu z EFRR określa się na podstawie art. 4 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013. Wykorzystanie tego wkładu podlega przepisom niniejszego rozporządzenia.

3. W stosownych przypadkach możliwy jest wkład IPA II w programy lub środki współpracy ponadnarodowej i międzyregionalnej ustanowione i realizowane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1299/2013, w których to programach lub środkach uczestniczą beneficjenci wymienieni w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

4. W stosownych przypadkach możliwy jest wkład IPA II w programy lub środki współpracy transgranicznej ustanowione i realizowane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 232/2014, w których to programach lub środkach uczestniczą beneficjenci wymienieni w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

5. W stosownych przypadkach możliwy jest wkład IPA II w programy lub środki wprowadzane w ramach strategii makroregionalnej, w których to programach lub środkach uczestniczą beneficjenci wymienieni w załączniku I.

TYTUŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 10

Przekazanie uprawnień

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 11 w celu zmiany załącznika II do niniejszego rozporządzenia. W szczególności, po opublikowaniu sprawozdania z przeglądu śródkresowego i w oparciu o zawarte w nim zalecenia, Komisja przyjmuje — do dnia 31 marca 2018 r. — akt delegowany zmieniający załącznik II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 11

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 10, powierza się Komisji na okres do dnia 31 grudnia 2020 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 10, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie

określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 10 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 12

Przyjęcie dalszych przepisów wykonawczych

Oprócz przepisów ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 236/2014, przyjmuje się przepisy szczególne ustanawiające jednolite warunki wykonania niniejszego rozporządzenia, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 236/2014.

Artykuł 13

Procedura komitetowa

1. Tworzy się Komitet Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej („Komitet IPA II”) złożony z przedstawicieli państw członkowskich, któremu przewodniczy przedstawiciel Komisji. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. Komitet IPA II wspomaga Komisję we wszystkich obszarach polityki, o których mowa w art. 3. Komitet IPA II jest również uprawniony do przyjmowania aktów prawnych i zobowiązań na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1085/2006 i do wykonania art. 3 rozporządzenia (WE) nr 389/2006.

Artykuł 14

Nagroda za wyniki

1. Dokumenty strategiczne, o których mowa w art. 6, przewidują, że stosowna kwota pomocy pozostaje dostępna, aby wynagradzać poszczególnych beneficjentów wymienionych w załączniku I w związku z:

- a) szczególnymi postępami w spełnianiu kryteriów członkostwa; lub
- b) skutecznym wykorzystaniem pomocy przedakcesyjnej prowadzącym do osiągnięcia szczególnie dobrych wyników w odniesieniu do szczegółowych celów określonych w stosownym dokumencie strategicznym.

2. W przypadku gdy postępy lub wyniki osiągnięte przez beneficjenta wymienionego w załączniku I utrzymują się znacznie poniżej uzgodnionych poziomów określonych w dokumentach strategicznych, Komisja proporcjonalnie dostosowuje przydzielone środki, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 16 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 236/2014.

3. W celu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wydziela się stosowną kwotę pomocy i przydziela się ją na podstawie oceny wyników oraz postępów w okresie kilku lat, ale nie później niż, odpowiednio, w roku 2017 i 2020. Uwzględnia się przy tym wskaźniki skuteczności działania, o których mowa w art. 2 ust. 2, i określone w dokumentach strategicznych.

4. Indykatory przydziału unijnych środków w dokumentach strategicznych, o których mowa w art. 6, uwzględnia możliwość przydziału dodatkowych środków na podstawie uzyskanych wyników lub poczynionych postępów.

Artykuł 15

Pula środków finansowych

1. Pula środków finansowych na potrzeby wykonania niniejszego rozporządzenia w latach 2014–2020 wynosi 11 698 668 000 EUR w cenach bieżących. Na programy współpracy transgranicznej między beneficjentami wymienionymi w załączniku I a państwami członkowskimi przydziela się, zgodnie z ich potrzebami i priorytetami, maksymalnie 4 % puli środków finansowych.

2. Przydziały roczne zatwierdzają Parlament Europejski i Rada w granicach przewidzianych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020.

3. Zgodnie z art. 18 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013⁽¹⁾, orientacyjna kwota w wysokości 1 680 000 000 EUR z różnych instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych, a mianowicie Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014⁽²⁾, ENI, IPA II oraz Instrumentu Partnerstwa ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 234/2014⁽³⁾, zostaje przydzielona na działania związane z mobilnością edukacyjną do lub z państw partnerskich w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1288/2013 oraz na współpracę i dialog polityczny z organami, instytucjami i organizacjami z tych państw. Wykorzystanie tych środków podlega przepisom rozporządzenia (UE) nr 1288/2013.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju na lata 2014–2020 (zob. s. 44 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 234/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Partnerstwa na rzecz Współpracy z Państwami Trzecimi (zob. s. 77 niniejszego Dziennika Urzędowego).

Środki zostają udostępnione w ramach dwóch wieloletnich przydziałów obejmujących, odpowiednio, pierwsze cztery lata i pozostałe trzy lata. Przydział tych środków zostaje odzwierciedlony w ramach programowania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu, zgodnie z ustalonymi potrzebami i priorytetami danych państw. Przydziały te mogą zostać zmienione w przypadku istotnych, nieprzewidzianych okoliczności lub poważnych zmian politycznych, zgodnie z priorytetami działań zewnętrznych Unii.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 11 marca 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
D. KOURKOULAS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

- Albania
- Bośnia i Hercegowina
- Islandia
- Kosowo (*)
- Czarnogóra
- Serbia
- Turcja
- była jugosłowiańska republika Macedonii

(*) Użycie tej nazwy pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

ZAŁĄCZNIK II

Priorytety tematyczne pomocy

Pomoc może być przeznaczona, stosownie do przypadku, na następujące priorytety tematyczne:

- a) Przestrzeganie zasad dobrej administracji publicznej i zarządzania gospodarczego. Interwencje w tej dziedzinie mają na celu: wzmocnienie administracji publicznej, w tym profesjonalizacji i depolitycyzacji służby cywilnej, zakorzenienie zasad merytokratycznych i zapewnienie odpowiednich procedur administracyjnych; zwiększenie zdolności w zakresie umacniania stabilności makroekonomicznej oraz wspieranie postępów w kierunku funkcjonującej gospodarki rynkowej i bardziej konkurencyjnej gospodarki; wspieranie udziału w unijnym wielostronnym mechanizmie nadzoru budżetowego i systematycznej współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi w zakresie podstaw polityki gospodarczej oraz wzmocnienia zarządzania finansowego.
- b) Utworzenie na wczesnym etapie instytucji niezbędnych do zapewnienia praworządności i propagowanie ich prawidłowego funkcjonowania. Interwencje w tej dziedzinie mają na celu: ustanowienie niezależnych, odpowiedzialnych i skutecznych systemów sądowych, w tym przejrzystych i opartych na kryteriach merytorycznych systemów rekrutacji, oceny i promowania oraz skutecznych procedur dyscyplinarnych w przypadkach nieprawidłowości; zapewnienie solidnych systemów ochrony granic, zarządzania przepływami migracyjnymi i udzielania azylu osobom potrzebującym pomocy; opracowywanie skutecznych narzędzi zapobiegania przestępczości zorganizowanej i korupcji oraz walki z tymi procederami; propagowanie i ochronę praw człowieka, praw osób należących do mniejszości — w tym Romów oraz lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych — oraz podstawowych wolności, w tym wolności mediów.
- c) Zwiększenie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji partnerów społecznych, w tym stowarzyszeń zawodowych, u beneficjentów wymienionych w załączniku I, oraz zachęcanie do tworzenia sieci kontaktów na wszystkich szczeblach między organizacjami mającymi siedzibę w Unii a organizacjami beneficjentów wymienionych w załączniku I, co umożliwi ich zaangażowanie w skuteczny dialog z podmiotami publicznymi i prywatnymi.
- d) Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie. Interwencje w tej dziedzinie mają na celu: propagowanie równego dostępu do wysokiej jakości wczesnej edukacji oraz kształcenia podstawowego i średniego; ograniczenie wczesnego kończenia nauki; dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do wymogów rynku pracy; poprawę jakości i przydatności szkolnictwa wyższego; poprawę dostępu do uczenia się przez całe życie oraz wspieranie inwestycji w infrastrukturę edukacyjno-szkoleniową, w szczególności z myślą o zmniejszeniu dysproporcji terytorialnych i sprzyjaniu edukacji bez segregacji.
- e) Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników. Interwencje w tej dziedzinie mają na celu trwałe zintegrowanie z rynkiem pracy młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieuczącej się (NEET), m.in. poprzez środki stymulujące inwestycje w tworzenie miejsc pracy dobrej jakości; wspieranie integracji bezrobotnych i zachęcanie do większego udziału w rynku pracy wszystkich niedostatecznie reprezentowanych grup. Inne kluczowe obszary interwencji to: wspieranie równości płci, przystosowywanie pracowników i przedsiębiorstw do zmian, ustanowienie trwałego dialogu społecznego, modernizacja i wzmocnienie instytucji rynku pracy.
- f) Promowanie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa. Interwencje w tej dziedzinie mają na celu: integrowanie społeczności marginalizowanych, np. Romów; zwalczanie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną; a także ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych usług wysokiej jakości, takich jak opieka zdrowotna i usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym, m.in. dzięki modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego.
- g) Promowanie zrównoważonego transportu i eliminowanie utrudnień w kluczowych infrastrukturach sieciowych, w szczególności poprzez inwestowanie w projekty wnoszące wysoką europejską wartość dodaną. Określone inwestycje należy uszeregować pod kątem ich wkładu w mobilność, trwałość, ograniczanie emisji gazów cieplarnianych i przydatność dla połączeń z państwami członkowskimi, a także zgodnie z założeniami jednolitego europejskiego obszaru transportu.
- h) Poprawę warunków działania sektora prywatnego i konkurencyjności przedsiębiorstw, m.in. poprzez „inteligentne specjalizacje”, jako kluczowych czynników wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i zapewniania spójności. Priorytet należy nadać projektom służącym poprawie otoczenia biznesowego.
- i) Zwiększenie liczby badań, nasilenie technologicznego rozwoju i innowacji, zwłaszcza poprzez ulepszenie infrastruktury badawczej, tworzenie sprzyjającego środowiska i propagowanie tworzenia sieci kontaktów i współpracy.
- j) Przyniesienie się do bezpieczeństwa i ochrony zaopatrzenia w żywność oraz zachowania różnorodnych i opłacalnych systemów rolniczych w dynamicznych społecznościach wiejskich i na terenach wiejskich.
- k) Zwiększenie zdolności sektora rolno-spożywczego do radzenia sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi, a także do stopniowego dostosowywania się do zasad i przepisów unijnych, przy jednoczesnej realizacji celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych w zakresie zrównoważonego rozwoju terytorialnego obszarów wiejskich.

- l) Ochronę i poprawę jakości środowiska, przyczynianie się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie odporności na zmianę klimatu oraz wspieranie zarządzania działaniami w dziedzinie klimatu i informowanie o nich. Środki z programu IPA II wspierają polityki sprzyjające przejściu do zasobooszczędnej, bezpiecznej i trwałej gospodarki niskoemisyjnej.
 - m) Promowanie środków na rzecz pojednania, budowania pokoju i zaufania.
-

ZAŁĄCZNIK III

Priorytety tematyczne pomocy na rzecz współpracy terytorialnej

Pomoc na rzecz współpracy transgranicznej może być przeznaczona, stosownie do przypadku, na następujące priorytety tematyczne:

- a) promowanie transgranicznego zatrudnienia, mobilności pracowników oraz społecznego i kulturowego włączenia, m.in. poprzez: integrację transgranicznych rynków pracy, w tym mobilność transgraniczną; wspólne lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia; usługi informacyjne i doradcze oraz wspólne szkolenia; równość płci; równość szans; integrację społeczności imigrantów i słabszych grup społecznych; inwestycje w zakresie publicznych służb zatrudnienia; oraz inwestycje wspierające w zakresie zdrowia publicznego i usług społecznych;
- b) ochronę środowiska oraz wspieranie polityki łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej; zapobieganie ryzyku i zarządzanie nim m.in. poprzez: wspólne działania na rzecz ochrony środowiska; promowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, efektywnego gospodarowania zasobami, odnawialnych źródeł energii oraz przejścia do bezpiecznej i trwałej gospodarki niskoemisyjnej; wspieranie inwestycji na rzecz przeciwdziałania szczególnie wysokim rodzajom ryzyka, zapewnianie odporności na klęski żywiołowe oraz opracowywanie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi i zapewnianie gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowych;
- c) promowanie zrównoważonego transportu i poprawę infrastruktury publicznej m.in. za pomocą: zmniejszania odizolowania poprzez poprawę dostępu do usług i sieci transportowych, informacyjnych i komunikacyjnych; oraz inwestowanie w transgraniczne systemy i urządzenia dostaw wody i energii oraz zagospodarowania odpadów;
- d) promowanie turystyki oraz dziedzictwa kulturowego i naturalnego;
- e) inwestycje na rzecz młodzieży, kształcenia i umiejętności m.in. poprzez opracowywanie i wdrażanie wspólnych systemów kształcenia, szkoleń zawodowych i szkoleń oraz tworzenie infrastruktury wspierającej wspólne działania na rzecz młodzieży;
- f) promowanie zarządzania lokalnego i regionalnego oraz zwiększanie zdolności organów lokalnych i regionalnych w zakresie planowania i administrowania;
- g) poprawę konkurencyjności, otoczenia biznesowego oraz tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw, zwiększenie wolumenu handlu i inwestycji, m.in. poprzez: promowanie i wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw oraz rozwój lokalnych rynków transgranicznych i umiędzynarodowienie;
- h) zwiększenie liczby badań, nasilenie technologicznego rozwoju, innowacji oraz wzmocnienie technologii informacyjno-komunikacyjnych m.in. poprzez promowanie wspólnego wykorzystania kadr i infrastruktury w celach badawczo-technologicznych.

W stosownym przypadku środki z IPA II mogą być również przeznaczone na finansowanie udziału beneficjentów wymienionych w załączniku I w programach współpracy ponadnarodowej i międzyregionalnej w ramach wsparcia z EFRR dla celu „Europejska współpraca terytorialna” oraz w transgranicznych programach współpracy w ramach ENI. W takich sytuacjach zakres pomocy określa się zgodnie z ramami regulacyjnymi stosownego instrumentu, czyli ramami regulacyjnymi EFRR albo ENI.

Deklaracja Komisji Europejskiej w sprawie strategicznego dialogu z Parlamentem Europejskim ⁽¹⁾

Na podstawie art. 14 TUE Komisja Europejska będzie prowadzić strategiczny dialog z Parlamentem Europejskim przed okresem programowania w ramach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) oraz w stosowanych przypadkach po wstępnych konsultacjach z odpowiednimi beneficjentami. Komisja Europejska przedstawi Parlamentowi Europejskiemu odpowiednie dostępne dokumenty dotyczące programowania, zawierające przewidywane orientacyjne przydziały środków na państwo/region oraz — w odniesieniu do państwa/regionu — priorytety, możliwe wyniki, przewidywane orientacyjne przydziały środków na priorytet w przypadku programów geograficznych oraz wybór rodzajów wsparcia (*). Komisja Europejska przedstawi Parlamentowi Europejskiemu odpowiednie dostępne dokumenty dotyczące programowania, zawierające priorytety tematyczne, możliwe wyniki, wybór rodzajów wsparcia (*) oraz przydziały środków finansowych na priorytety przewidziane w programach tematycznych. Komisja Europejska uwzględni stanowisko zajęte przez Parlament Europejski w tej sprawie.

Komisja Europejska będzie prowadzić strategiczny dialog z Parlamentem Europejskim podczas przygotowań do przeglądu śródkresowego oraz przed wszelkimi zasadniczymi zmianami dokumentów programowych w okresie obowiązywania rozporządzenia.

Komisja Europejska wyjaśni, na wezwanie Parlamentu Europejskiego, w których miejscach uwagi Parlamentu Europejskiego zostały uwzględnione w dokumentach programowych oraz wszelkich innych działaniach następczych podjętych w wyniku strategicznego dialogu.

⁽¹⁾ Komisja Europejska będzie reprezentowana przez właściwego komisarza.

(*) W stosownych przypadkach.

Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej w sprawie finansowania programów horyzontalnych na rzecz mniejszości

Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej oraz Komisja Europejska zgadzają się, że art. 2 ust. 1 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) należy interpretować jako pozwolenie na finansowanie programów mających na celu zwiększenie poszanowania i ochrony mniejszości zgodnie z kryteriami kopenhaskimi, tak samo jak na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiającego instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA).

Deklaracja Komisji Europejskiej w sprawie stosowania aktów wykonawczych ustanawiających przepisy w celu wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającego Europejski Instrument Sąsiedztwa i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II)

Komisja Europejska uznaje, że przepisy w celu wdrażania programów współpracy transgranicznej określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającym wspólne zasady i procedury wdrażania instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych UE i innych specjalnych, bardziej szczegółowych przepisów wykonawczych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającym Europejski Instrument Sąsiedztwa i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającym Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) mają na celu uzupełnienie aktu podstawowego i powinny być w związku z tym aktami delegowanymi przyjmowanymi na podstawie art. 290 TFUE. Komisja Europejska nie wniesie sprzeciwu wobec przyjęcia tekstu uzgodnionego przez współprawodawców. Komisja Europejska przypomina jednak, że kwestia rozgraniczenia między art. 290 a 291 TFUE jest obecnie rozpatrywana przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie dotyczącej produktów biobójczych.

Oświadczenie Parlamentu Europejskiego w sprawie zawieszenia pomocy przyznawanej na mocy instrumentów finansowych

Parlament Europejski zauważa, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju na lata 2014–2020, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 234/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Partnerstwa na rzecz Współpracy z Państwami Trzecimi oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) nie zawierają żadnego wyraźnego odwołania do możliwości zawieszenia pomocy, w przypadku gdy państwo beneficjent nie przestrzega podstawowych zasad określonych w odnośnym instrumencie, a przede wszystkim zasad demokracji, rządów prawa i poszanowania praw człowieka.

Parlament Europejski uważa, że każde zawieszenie pomocy w ramach tych instrumentów prowadziłoby do modyfikacji ogólnego systemu finansowego uzgodnionego w drodze zwykłej procedury ustawodawczej. Jako współprawodawca i jeden z dwóch organów władzy budżetowej Parlament Europejski jest w związku z tym uprawniony do pełnego korzystania w tym zakresie ze swoich prerogatyw, gdyby taka decyzja miała zostać podjęta.

Oświadczenie Parlamentu Europejskiego w sprawie beneficjentów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającego Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II)

Parlament Europejski zauważa, że w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 231/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiającym Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA II) termin „beneficjenci wymienieni w załączniku I” stosuje się w całym tekście rozporządzenia. Parlament Europejski uznaje, że termin ten ma zastosowanie do państw.
